

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

www.corlutso.org.tr

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Deri sektörü, 1970'lerden beri Türkiye ekonomisinde giderek artan önemde bir role sahip olmuştur. Özellikle son 15-20 yılda, sektör hızla gelişmesini sürdürmüş ve yurtiçi geniş ham deri kaynaklarının yanı sıra, önemli ölçüde ithal ham madde kaynaklarını da kullanarak yüksek tutarda deri ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Türk deri sektörü üretimi; altyapısı, teknolojisi ve ihracata yönelik performansı dikkate alındığında belirli bir rekabet gücüne sahiptir. Ancak deri sektörünün temel girdisi olan ham derinin ülke içi üretiminin yeterli ve standart olmaması nedeniyle, ham ve yarı işlenmiş deri talebi ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Hammadde ihtiyacının büyük kısmını ithalat yoluyla karşılayan ve bunu katma değeri yüksek ürünler haline getirerek kuzey ülkelerine ihraç eden deri sanayi, bu ticaretin giderek azalması ile kayıtlı ihracata ağırlık vermeye başlamıştır.

Günümüzde deri işleme sanayi, İstanbul-Tuzla, İzmir-Menemen, Tekirdağ-Çorlu, Uşak, Bursa, Balıkesir-Gönen, Bolu-Gerede, Isparta, Hatay, Manisa-Kula'da yoğunlaşmış bulunmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 2021 yılı için açıkladığı verilere göre, deri ve deri mamulleri sektöründe irili ufaklı 7.086 adet firma bulunmaktadır ve 71.685 çalışan istihdam edilmektedir.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Avrupa'da yayılan çevre baskısı nedeniyle Fransa, İtalya ve İspanya gibi ülkeler tabakhane işlentsinden kaçarken, Türkiye bir yandan bu boşluğu doldurmuş, bir yandan da yoğun bir çevre baskısı ile karşılaşmıştır. Türk deri sektörü çevreye duyarlı üretim tekniklerinin adapte edilmesi konusunda 90'lı yılların başından itibaren çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. Bu çerçevede, çevresel konuların önemli olduğundan hareket eden deri sanayi, Çevre ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile 1994 yılında bir "Çevre Protokolü" imzalamıştır. Söz konusu protokol ile sektörde faaliyette bulunan işletmelerin ya arıtma sistemine sahip herhangi bir organize sanayii bölgesinde yer almaları ya da kendi arıtma sistemlerini kurmaları benimsenmiştir. Sektörün çevreye uyum çabaları sonucunda bugün üretilen ürünler çevreye duyarlı yöntemlerle üretilmektedir.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

Deri ve deri mamulleri sektörü ihracatı 2021 yılında %38,6 oranında artarak 1,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Sektörün en önemli ihraç kalemini %56,9'luk pay ile ayakkabılar oluşturmaktadır. Deri eşya, ham ve işlenmiş deri ürünleri ile postlar ve kürklerin ihracatımızdaki payları sırasıyla % 21,7, %13,3 ve %8'dir.

GTIP İkili Kodu	GTIP İkili Adı	2019	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
41	HAM VE İŞLENMİŞ DERİ	234.076.143	155.983.870	253.123.288	62,3%	13,3%
42	DERİ EŞYA	351.082.990	284.759.307	413.286.541	45,1%	21,7%
43	POSTLAR, KÜRKLER	161.764.054	101.784.750	152.955.824	50,3%	8,0%
64	AYAKKABI	958.237.938	829.418.182	1.081.908.288	30,4%	56,9%
Genel Toplam		1.705.161.125	1.371.946.109	1.901.273.941	38,6%	100,0%

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Deri ve deri mamulleri ihracatımızda en büyük alt sektör 1,1 milyon dolar ve %56,9 pay ile ayakkabı sektörüdür. Ayakkabı sektörü ülkemizin ihracat ve istihdam imkânları yüksek sektörlerinden biridir. Gerçekleştirilen ayakkabı ihracatındaki en önemli kalem deri ayakkabılardır. Deri ayakkabı ihracatı 2021 yılında bir önceki yıla göre %31,1 oranında artarak 466,8 milyon dolar seviyelerine ulaşmıştır. Deri ayakkabı sektörünün en önemli ihraç pazarı %14,9 payla Rusya'dır. Diğer önemli pazarlar Almanya, Romanya, İspanya, İngiltere ve İtalya'dır.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

ÜLKE	2019	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
RUSYA FEDERASYONU	85.245.489	55.093.681	69.393.609	26,0%	14,9%
ALMANYA	29.695.527	33.508.004	39.185.799	16,9%	8,4%
ROMANYA	23.428.430	18.798.919	25.581.830	36,1%	5,5%
İSPANYA	25.052.876	22.877.898	22.777.865	-0,4%	4,9%
İNGİLTERE	17.903.751	17.319.761	21.892.190	26,4%	4,7%
İTALYA	19.536.302	16.983.782	21.270.568	25,2%	4,6%
HOLLANDA	13.125.101	17.589.351	20.953.181	19,1%	4,5%
POLONYA	17.382.683	15.643.259	20.082.468	28,4%	4,3%
İSRAİL	10.235.813	9.467.646	18.038.338	90,5%	3,9%
A.B.D.	8.956.575	8.801.319	17.210.621	95,5%	3,7%
AVUSTRALYA	8.309.054	9.609.225	16.661.573	73,4%	3,6%
AZERBAYCAN	4.271.976	3.069.248	10.426.936	239,7%	2,2%
BULGARİSTAN	11.068.662	7.412.153	10.273.771	38,6%	2,2%
FRANSA	7.816.398	7.767.714	9.744.836	25,5%	2,1%
SİRBİSTAN	7.285.828	7.284.091	8.239.579	13,1%	1,8%
DİĞER	131.121.847	104.796.308	135.136.911	29,0%	28,9%
GENEL TOPLAM	420.436.312	356.022.359	466.870.075	31,1%	100,0%

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Türkiye ayakkabı sektöründe son yıllarda, dar gelirli gruba hitap eden ve deriden mamul olmayan düşük kaliteli üretime yönelme söz konusudur. Özellikle, Doğu Bloku ülkelerindeki değişimler sonucunda, Rusya Federasyonu ve BDT ülkelerinden gelen alıcılar, düşük maliyetli ayakkabıları aldıklarından bu türe yönelik üretimde yoğunlaşmıştır. Ancak, Rus turistlerin alımlarının zamanla İtalya gibi pahalı ve kaliteli ayakkabı üreten pazarlara doğru kaydığı görülmektedir. Bu nedenle, üreticilerimiz yüksek kaliteli üretime de ağırlık vermeye başlamıştır.

Deri giyim eşyası önemli alt sektörlerden bir diğeridir. Söz konusu sektörde ihracat 2021 yılında bir önceki yıla oranla %24,3 oranında artarak 141.6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Deri giyim eşyası ihracatımızda en büyük pay %13,2 ile Almanya'nındır. Almanya'yı ABD, Fransa, Rusya, Kazakistan ve Hollanda takip etmektedir.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

ÜLKE	2019	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
ALMANYA	20.639.613	15.268.065	18.640.344	22,1%	13,2%
A.B.D.	14.446.582	10.964.108	16.542.158	50,9%	11,7%
FRANSA	16.645.844	15.354.981	14.598.923	-4,9%	10,3%
RUSYA FEDERASYONU	9.458.373	9.329.969	13.942.403	49,4%	9,8%
KAZAKİSTAN	728.124	3.121.692	10.441.466	234,5%	7,4%
HOLLANDA	13.362.791	12.160.606	10.143.791	-16,6%	7,2%
İNGİLTERE	4.054.476	6.012.453	8.852.074	47,2%	6,3%
İTALYA	9.145.847	5.766.954	6.581.929	14,1%	4,6%
MISIR	1.796.845	1.980.063	4.296.934	117,0%	3,0%
İSVEÇ	3.981.200	2.595.086	3.806.857	46,7%	2,7%
TACİKİSTAN	7.622	486.273	3.228.177	563,9%	2,3%
IRAK	3.840.907	4.184.600	2.214.474	-47,1%	1,6%
DANİMARKA	1.648.463	1.370.889	1.676.224	22,3%	1,2%
BELÇİKA	1.771.803	1.031.877	1.581.322	53,2%	1,1%
ÇİN	920.960	1.565.812	1.444.612	-7,7%	1,0%
DİĞER	38.143.373	22.698.136	23.614.656	4,0%	16,7%
GENEL TOPLAM	140.592.823	113.891.564	141.606.344	24,3%	100,0%

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Deri ve deri mamulleri ihracatımızın alt sektörlerinden olan deri ve köseleden seyahat eşyası ve saraciye ihracatı, 2021 yılında %59,8 oranında artarak 246,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektörde en önemli ihraç pazarları ABD, İngiltere, İtalya, Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya'dır. Ülkemizdeki başlıca saraciye üretim merkezleri İstanbul'un Eminönü ilçesinde bulunan Mercan, Gedikpaşa ve Laleli'dir. Bu bölgeler aynı zamanda önemli toptan satış merkezleridir. Deri eşya ve çanta sektörünün toptan ve perakende satış merkezi olarak kimlik kazanan Mercan ve Laleli-Beyazıt'da çok sayıda fabrika satış mağazaları ve küçük mağazalar bulunmaktadır. Saraciye sektörü iç pazar talebini önemli ölçüde karşılamış, dış pazarlardaki payını da belli düzeylere getirmiştir.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Ülkemizin deri ve deri mamulleri sektörü, standart ham deri üretiminin yetersizliği sebebiyle ithalata bağımlı konumda ve ham deri fiyatlarından etkilenir durumdadır. Ham ve işlenmiş deri ihracatı ise, bu duruma paralel bir şekilde 253,1 milyon dolar ile sektör ihracatından %13,3 pay almaktadır. Başlıca ihracat yapılan ülkeler Hindistan, İtalya, Çin, Portekiz, Almanya ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır.

ÜLKE	2019	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
HİNDİSTAN	33.327.855	20.522.084	38.528.443	87,7%	15,2%
İTALYA	32.539.589	22.317.907	35.605.873	59,5%	14,1%
ÇİN	10.442.922	6.467.551	18.536.806	186,6%	7,3%
PORTEKİZ	14.200.890	10.961.391	17.165.359	56,6%	6,8%
ALMANYA	23.724.672	13.335.822	17.037.638	27,8%	6,7%
GÜNEY KORE	11.936.832	9.655.008	16.017.317	65,9%	6,3%
İSPANYA	11.639.011	9.836.189	13.133.668	33,5%	5,2%
HONG KONG	9.258.786	4.337.862	10.139.695	133,7%	4,0%
A.B.D.	6.354.965	6.224.137	9.010.107	44,8%	3,6%
DOMİNİK CUMHUR.	11.767.869	6.289.545	8.153.941	29,6%	3,2%

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

İthalat

Deri ve deri mamulleri sektöründe 2020 yılında bir önceki yıla kıyasla %18,1'lik artışla 1,1 milyon dolar tutarında ithalat gerçekleştirilmiştir. İthalatın en önemli kısmını ayakkabı sektörü oluşturmakta olup, bu ürün grubu toplam ithalatın %50,5'ine karşılık gelmektedir.

GTIP İkili Kodu	GTIP İkili Adı	2019	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
41	HAM VE İŞLENMİŞ DERİ	231.903.681	184.609.892	210.490.890	14,0%	18,1%
42	DERİ EŞYA	343.202.696	276.560.344	324.924.969	17,5%	27,9%
43	POSTLAR, KÜRKLER	47.081.704	26.341.415	41.023.204	55,7%	3,5%
64	AYAKKABI	539.194.953	498.033.231	587.849.383	18,0%	50,5%
Genel Toplam		1.161.383.034	985.544.882	1.164.288.446	18,1%	100,0%

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

DÜNYA TİCARETİ

Emek yoğun bir sanayi olan deri ve deri mamulleri sektöründe, emek maliyetlerinin yüksekliği ve çevre kirliliği gibi nedenlerin yanında kaynaklarını daha yüksek gelir sağlayan teknoloji ve bilgi yoğun sektörlerle tahsis eden gelişmiş ülkeler, lider oldukları bu sektörü 1980'li yıllarda terk etmeye başlamışlardır. Ham deri işlemeciliği az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere doğru kaymıştır.

Sovyetler Birliği'nin ve Doğu Bloğu'nun dağılması ve serbest piyasa ekonomisinin önem kazanarak yaygınlaşması, deri ticaret ve sanayinde de dengelerin değişmesine neden olmuştur. Daha önce Avrupa'da olan deri üretiminin merkezi giderek doğuya kaymıştır. Bugün dünya deri üretiminin ağırlık noktası Asya'dır. Emek yoğun bir niteliğe sahip bulunan deri sanayinin Asya'ya ve göreceli olarak Kıta Amerika'sına kaymasının üç ana nedeni bulunmaktadır.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

- Artan üretim ve işçilik maliyetleri
- Gelişmiş ülkelerin düşük maliyetli mamul deri ithalatını artırmaları
- Giderek sıklaşan çevre koruma önlemleri nedeniyle ortaya çıkan yüksek maliyetler

Deri sanayi üretimi Asya'ya kayarken, dünya deri ticaretini etkileyen bir diğer sonuç da, bu ülkelerde nüfus artış hızının dünya ortalamasının üzerinde olması, deri eşyaya yönelik tüketim eğilimi ve dolayısıyla harcamaların artış göstermesidir.

Diğer bir gelişme ise Çin'in dünyanın en büyük deri üreticilerinden biri konumuna gelmesidir. Çin'de yabancı sermayeli teşebbüsler deri üretimini sürekli artırmaktadırlar. Bu ülkede kaliteli deri üretimi de hızla artmaktadır.

Sektörde giderek önem kazanan Pakistan, Hindistan, Brezilya, Arjantin, Meksika gibi ülkelerin avantajı ham deri bolluğu, ucuz iş gücü, büyük bir iç pazarın varlığı ve geleneksel olarak sanayinin bilinmesidir.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Güney Kore, Tayland, Tayvan gibi ülkelerde düşük iş gücü maliyetinin yanı sıra sanayiye sağlanan teşviklerle sektörde büyük gelişmeler kaydedilmiştir. Bu gruptaki ülkeler sektörün

gelişmekte olan ülkelere doğru ilk nesil göçünden yeterli hızda yararlanmış olup, Asya kıtasını dünyanın en büyük üretim merkezi haline getirmişlerdir.

İleriki yıllarda Almanya'da deri üretimin gerilemeye devam edeceği, ithalatın artarak süreceği tahmin edilmektedir. Bu nedenle, bu büyük ve önemli pazarda payımızı kalıcı kılarak, istikrarlı bir şekilde artırmak sektörümüz açısından büyük önem arz etmektedir.

Dünya ham ve işlenmiş deri ihracatı 2021 yılında 18,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Dünya ham ve işlenmiş deri ihracatında ilk sıralarda İtalya, A.B.D. ve Brezilya bulunmaktadır. Bu ülkelerin dünya ham ve işlenmiş deri ihracatından aldıkları paylar sırasıyla %19,1, %10,0 ve %7,5'dur.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

ÜLKE	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
İtalya	2.907.251	3.598.901	23,8%	19,1%
ABD	1.258.251	1.872.525	48,8%	10,0%
Brezilya	976.000	1.414.447	44,9%	7,5%
Çin	644.474	902.786	40,1%	4,8%
Almanya	624.842	744.642	19,2%	4,0%
İspanya	516.593	656.331	27,0%	3,5%
Hong Kong, Çin	543.694	597.133	9,8%	3,2%
Tayland	512.593	543.376	6,0%	2,9%
Avustralya	373.815	538.191	44,0%	2,9%
Fransa	393.321	524.133	33,3%	2,8%
GENEL TOPLAM	14.425.186	18.797.369	30,3%	100,0%

Dünya ham ve işlenmiş deri ithalatı 2021 yılında 18,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Dünya ham ve işlenmiş deri ithalatında ilk sıralarda Çin, İtalya ve Vietnam bulunmaktadır. Bu ülkelerin dünya ham ve işlenmiş deri ihracatından aldıkları paylar sırasıyla %18,6, %12,4 ve %8,2'dir. Türkiye 2021 yılındaki 210 milyon dolarlık ithalatıyla, dünyanın en büyük 18'inci ham ve işlenmiş deri ithalatçısı konumundadır.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Dünya deri ve köseleden seyahat eşyası ve saraciye ihracatı son yıllarda artış göstermekte olup, 2021 yılında bir önceki yıla oranla %21,6 oranında artış göstererek 73 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatta en önemli ülkeler Çin, Fransa ve İtalya'dır. Bu üç ülke toplam ihracatın %62,7'sini gerçekleştirmektedir.

Deri sanayi Asya ve Güney Amerika'ya kaymaktadır. Bununla birlikte İtalya deri giyimde dünya modasına yön veren ülkelere biri olmaya devam etmektedir. İtalya'nın 2021 yılı deri giyim eşyası ihracatı 1,43 milyar dolardır. İtalya, çok gelişmiş tabaklama sektörü, modern aksesuar üreticileri ve yenilikçi tasarımları sayesinde kaliteli, markalaşmış, son modayı yansıtan ve yüksek fiyatlı ürünleri ile dünyadaki üst gelir gruplarına hitap etmektedir. İtalya, 2021 yılında gerçekleştirmiş olduğu ihracat ile dünya deri giyim eşyası ihracatında %19,4'lük pay ile ilk sırada yer almaktadır. Çin ise İtalya'nın tam tersine, Hindistan ve Pakistan'la birlikte dünyanın en önemli ucuz deri giyim eşyası üreticilerindedir. Çin, 2021 yılında gerçekleştirmiş olduğu 929,3 milyon dolarlık deri giyim eşyası ihracatı ile dünya deri giyim eşyası ihracatında ikinci sırada yer almaktadır. Çin, dünya deri giyim eşyası ihracatının %12,5'ini karşılamaktadır.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Genelde Avrupa ülkelerinde deri giyim eşyası tüketimi çok az artmaktadır. Deri eşya kullanımı İspanya ve İtalya'da popülerdir. Avrupa ülkelerinde deri giyim sanayi, moda ile yakından ilişkilidir. Deri giysiler, uluslararası modanın çizgilerini taşımaktadır. Özellikle Belçika, Fransa, İtalya ve Almanya'da imal edilen kaliteli ve pahalı deri giysiler, pazarın en üst kesimine hitap etmekte olup, bütün giysilerin pazarı genişlerken, deri giyim eşyalarında üretim düşmektedir.

Dünya deri giyim ve aksesuarları toplam ihracatı 2021 yılında 7,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. İtalya ve Çin dışında dünya ihracatında pay sahibi olan ülkeler Hindistan, Pakistan ve Fransa'dır. Ülkemiz % 1,9'luk payı ile dünya deri giyim ihracatında 13. sırada yer almaktadır. Dünya deri giyim eşyası piyasasının ithalat tarafı incelendiğinde; dünya deri giyim eşyası ithalatı, 2021 yılında %15,7 oranında artışla 7,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. ABD %19,6'lık payla en önemli ithalatçı konumundadır. İkinci sıradaki Almanya'daki üretici firmalar, üretim teknolojilerini geliştirerek, rekabet güçlerini korumaya çalışmakta; en iyi hammaddeyi kullanarak pahalı ve kaliteli deri giysiler imal etmektedirler.

Avrupa Birliği içinde en önemli deri giysi üreticisi ülkelerden biri de Fransa'dır. Aynı zamanda önemli miktarda deri giysi ithal eden Fransa'nın ithalatı 2021 yılında 517,9 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

ÜLKE	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
ABD	1.084.865	1.399.815	29,0%	19,6%
Almanya	556.266	568.478	2,2%	8,0%
Fransa	473.423	517.911	9,4%	7,2%
Çin	329.124	437.780	33,0%	6,1%
İtalya	330.951	393.255	18,8%	5,5%
Hollanda	227.338	292.608	28,7%	4,1%
Birleşik Krallık	287.599	268.402	-6,7%	3,8%
Japonya	240.387	248.236	3,3%	3,5%
Hong Kong, Çin	217.894	225.490	3,5%	3,2%
Kore Cumhuriyeti	184.334	202.257	9,7%	2,8%
GENEL TOPLAM	6.175.000	7.146.418	15,7%	100,0%
Kaynak: ITC TradeMap				

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Son elli yıl boyunca dünyada ayakkabı sanayi sürekli gelişme göstermiştir. Nüfus artışı ve yaşam standartlarındaki iyileşme ayakkabı talebini artırmıştır. Pazar ekonomisinin gelişmesi de ucuz ayakkabı üretimini ve satışını artırmış, Avrupalı ve Kuzey Amerikalı ayakkabı imalatçıları zor durumda bırakmıştır. Pek çok firma, üretimlerini geliştirmekte olan ülkelere transfer etmiş ya da bu ülkelerdeki üreticilerle işbirliği yapmıştır. Japonya, Amerika ve Avrupalı firmalar ve alıcılar, geliştirmekte olan ülkelerdeki ayakkabı sanayinin farkına vararak, bu ülkelerdeki ucuz işgücü avantajından faydalanmak için gerekli teknik bilgiyi bu bölgelere aktarmıştır. Bugün, sanayileşmiş ülkelerde satılan ayakkabıların büyük çoğunluğu ithal edilmektedir.

İtalya, Almanya ve İspanya ayakkabı sektöründeki tasarım, pazarlama ve teknolojik güçleri sayesinde üretimlerine hala devam etmektedir; ancak İtalya'da üretimi dışarı kaydırma eğilimi gittikçe güç kazanmaktadır.

DERİ VE DERİ MAMÜLLERİ SEKTÖR RAPORU 2022

Dünya deri ayakkabı ithalatı ise, 2021 yılında 52,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. ABD ve Almanya dünyadaki en büyük deri ayakkabı ithalatçısı ülkelerdir. Diğer önemli deri ayakkabı ithalatçısı ülkeler ise Fransa, İtalya ve Çin'dir. Ülkemiz deri ayakkabı ihracatı yapan ülkeler arasında dünya deri ayakkabı ihracatından %1'e yakın payla 19 uncu sırada yer almaktadır.

ÜLKE	2020	2021	Değişim (2020-2021)	Pay (2021)
ABD	8.467.361	10.931.159	29,1%	20,7%
Almanya	5.062.050	5.176.324	2,3%	9,8%
Fransa	3.390.993	3.747.506	10,5%	7,1%
İtalya	2.490.243	2.880.793	15,7%	5,5%
Çin	2.392.015	2.543.797	6,3%	4,8%
Hollanda	2.101.438	2.536.913	20,7%	4,8%
Belçika	2.034.656	2.120.684	4,2%	4,0%
Birleşik Krallık	2.443.984	2.101.268	-14,0%	4,0%
Rusya Federasyonu	1.306.355	1.567.866	20,0%	3,0%
Polonya	1.412.359	1.453.819	2,9%	2,8%
GENEL TOPLAM	47.036.776	52.820.386	12,3%	100,0%

KAYNAKÇA:

- *Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi*
  - *ITC Trade Map*
- *Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü*

www.corlutso.org.tr
corlutso@corlutso.org.tr

+90 282 651 10 96
+90 282 651 35 10

Zafer Mah. Şehitler Cad.
No:6 Çorlu/Tekirdağ